

Három halotti vers

Lucretia meggyalázása

„Nem, hogy erőszakot tegyek
Rajtad, Lucretia, hisz
Impotens vagyok, csak
Végignézetni veled, míg
Néma dórom dobpergésre
Fölfalja magát...” Ilyen sorok
Futottak végig egy
Homályos képernyőn a
„Régi Tévék Boltjában”,
Puha idő volt épp,
Elő-, utó-esőidő,
Csontig ható esőnyom mindenütt,
Között, benne a pillanat — öntő-
Formában — arcra bukva elhever,
Annyi idő csupán, hogy képzeletben
Visszafordítva arcod megláthassam
Egészen zárva, mint egy végső
Ellenállásra felkészült
Házikót, összeszorított ajkaid
Előtt a lég hallgatagabb, s
Csukott szemhéjaid alól könnyek
Szivárognak, nem rejtet el, ez
Látható, mint az idő — *esőnyomban* — :
Betelt földítatós áteresztette
Vízfolyás —
Lucretia szeme, mikor azt mondja:
„Testem üres volt, mint a hég,
Szándéktalan, részes, de vétlenül,

Mentes a bűntől, most mégis
Büntetésre sóvárgó: bizonyságként
Halállal büntetem magam.”
Fémurnába dobott borsószemek
Kopognak így — még csíra némelyik —
Csukott életházukból tépve ki,
Csak az tudja, hogyan
Telik meg cseppenként a föld,
Aki az esőnyomban habzó
Szennyes földlevet szájjával illeti
Csókban vegyítve nyálával:
Az ő kezében *jelbeszéd* a holttetem,
Ahogy a somfa botba rejtett
Rúdarany Apollóként kel
Életre, ha kell, a vád kioltott
Életű viaszbábja a bosszútűzben,
Mint öntőformában ércalakját
Elnyeri: az értő kéz tömegtorkot
Bizsergető gombóccá gyűrja át.
Így erőszakolták meg Lucretiát.
A néger, akinek a történetben
Nem jut hely, a fenyegetés
Négere — „Megöllek, Lucretia, ha
Nem, és rabszolgád megfojtva
Melléd fektetem!” — azóta már öreg,
Egy buszon láttam viszont,
Sovány volt, mint egy nyúzott
Antilop, intézetis-fiús testén
Vulkánfiber kabát átázva mindenütt,
Gyapjas haja foltokban ősz, arca a
Betlehem-játék néger királyáé,
Fölfejthetetlen maszk, amint a
Részeg tisztviselők közt egészen
Más, és mégis lassan bólogat,
Változatlanul egy állandóan ismételt,
Zagyva történet hallatán, amit ismert
Már, résztvevőként is talán.

A siratóasszony

„O, du Wildkälbchen, jagdbar für
den, welchem es zugänglich war,
aber mir versagt: o wäre es doch
nicht versagt!”

(Die Mo 'allaqa Antara's / 57.)

Elváltozásodért siratlak, mint
A meszolonghi asszonyok az
Elárvult Hazát, mint al Khansza
A bátyjait: „Utánatok mi lesz
Velem?” Az életben hagyott
Ellenség hajtincsét veszik,
Mikor téged kopasztanak
Kardok fehérje, lándzsák barnája
Között ellenség és fogoly
Egyszerre vagy, mint hegy, amelynek
Csúcsán tűz lobog, olyan a „volt”,
Ha háttal állsz, hallod a lángokat
Gerinced hangszerén, mint sípon
Játszanak, pupillád fénytelen
Marad — ha tűzben égnél bűneid
Miatt, én akkor is siratnálak
Elváltozásodért: „Ne változz át!”,
„Ne válts lakást!” — kiáltanám, te
Álarcos, te másba költözött!
Ha alszom is, szemem rebeg: gyász –
Könnyeket akarna, hajnalváró cseppeket.
Nő lettem és más nők segítenek:
Siratni mi erősebbek vagyunk!
„Míg ti a háború parázsával fölizzotok!”
Vagy inkább vártok tétlenül:

Asszonnyá téve hátasló és haldokló
Teve egyszerre vagy, míg barnaszén
Leszel a rádrétegződő idő alatt,
Vagy szénné égsz a pásztorok lassú,
Gondos tüzén. Száraz, holt fából
Pergő por szememben sorsod érzete,
Ha kitörölném, szálla már.
Ha látlak, mintha hegyben,
Kőerőd mélyén, csontszínű
Csillagok alatt, erősnek, harcosnak
Mutatkozol, de szavaidban elveszel,
Mint egy túl bő köpeny ráncai
Közt, színész vagy, bátyja harci
Díszében páváskodó, vagy félénk
Szellem, ki egy holt harcos
Ruháját vette fel, s most, mint
A lencsén összegyűjtött fény,
Sugárzik rajta át a gyász.
A gyászt magát nem ismerem,
A fényforrást, ami ablakokat bezúz,
Lencséket megrepeszt, csak ezt az
Összpontosított nyalábokkal perzselt
Lukat, az arcomat, ami elváltozott,
Csak ezt kutathatom, ezért sirathatlak,
A többit nem tudom.

*Budapest**Simon Balázs*

A gyászotok

„Fut vele erős szügyű paripája,
miközben az éj sötétjéből köpenyt
ölt magára.”
„És a csapás sziklája, amelyet
meglovagoltál küszködve és gyorsan
letörted nyakasságát.
Lecsüngő, hosszú ajka van, és
nincs szeme meg szája.”

*Al-Khansa**

Kutyáddal láttalak
Megint, lassú, öreg
Lépéseid árnyékát, és
Futásáét, ahogy leget hasít,
Mintha keskeny, sebes patak
Túloldalán végeznének:
Te esti sétádat, kutyád
Vadászatát, vadászkalapban állsz,
Szalagjában borókaág, fagyal,
Kezedben sétatálcád, ezüstözött
Pléh-jelvények fedik, kezed
Távírdája egy végtelenszer ismételt
Morze-jelet vezet bele, mint szélben,
Úgy inog e rovátkolt, heraldikus árbóc,
Mintha sötét zászló tépett árnyéka
Lengene, és megcsillan a rúd ezüst
Páncélzatán a hold, miközben

*Az Al-Khansa versidézeteiket Prileszky Csilla fordította.

Láthatatlan gyászszalag feszül
Hajtókádon, csak én tudom, s azt is,
Te vagy az imbolygó pálca karóként
Szúrva le, és körbefut ezerszer is,
Mint szélben nyargaló zászló a rúdját,
Hűséges bolygód, kutyád.
Mint *akkor* is — fojtott hangon az
Erkélyek alatt szökellését
Varázspálcáddal megfagyasztottad,
S lesunyt fejjel kullogtatok, fölérve
Láttad, alszik, nem szóltál
Neki, csöndes kutyád
Tappancsáról agyagfogta
Fűszálakat húzkodtál körmei
Közén, bundájáról bogáncsokat,
És csak mikor a csend szokatlansága
Hátbatámadott, tudtad, immár
Halottad osztja meg veled az
Imént még közös teret.

Budapest

Simon Balázs